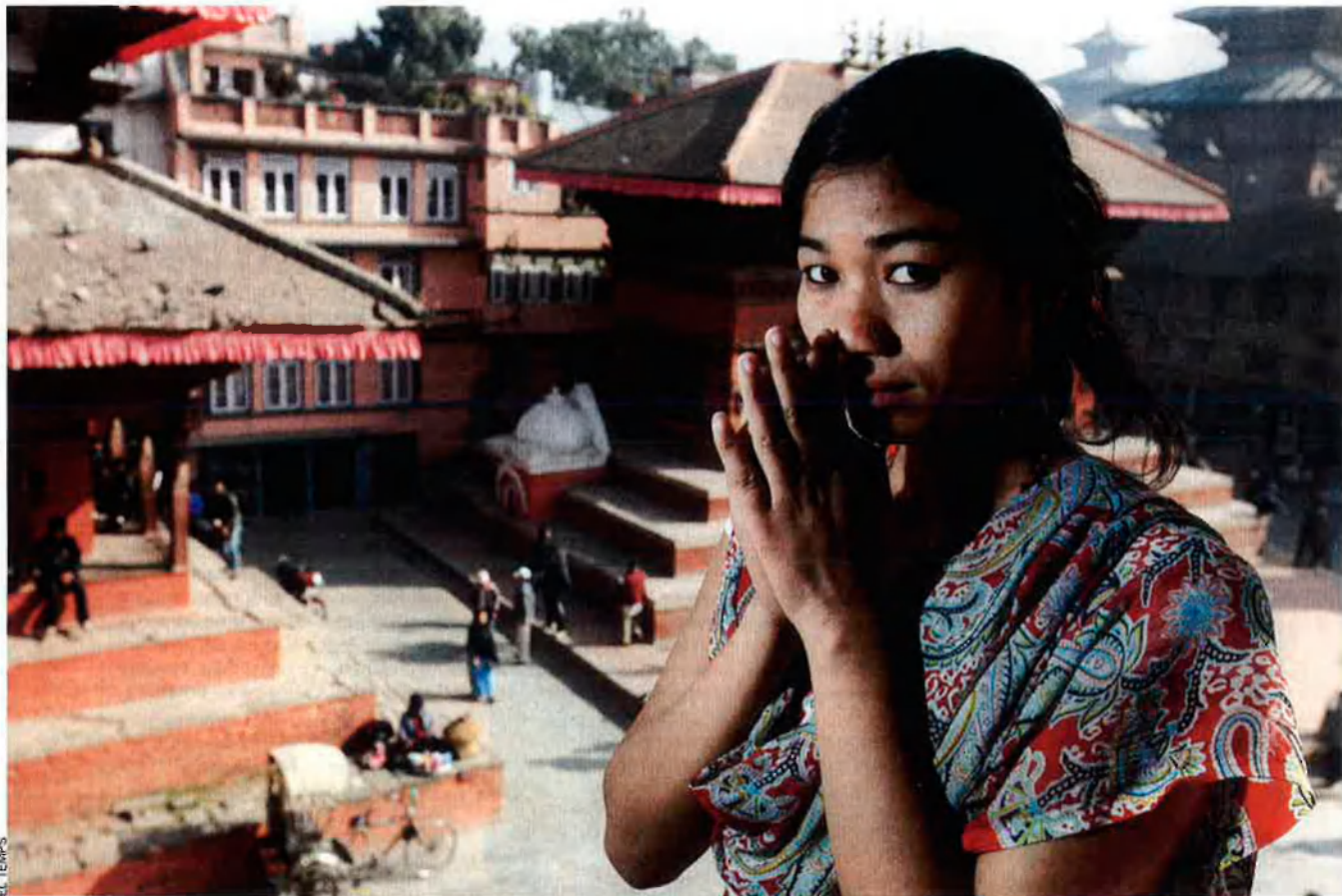

L'alçament dels esclaus

Chaudhary, ex-esclava, a Katmandu. També abusen sexualment d'una xiqueta de cada deu.

Urmila Chaudhary, de vint anys, va ser una esclava, com ho són 27 milions de persones a tot el món, fins que es va escapar. Ara, acompanyada dels seus ajudants, recorre els pobles i les ciutats del Nepal a fi d'alliberar més joves del poder dels seus amos.

Lhome que va comprar Urmila seu al llindar entre el passat i una vida nova. S'escura un tros de tabac de mastegar de les dents.

Escup una cosa negra dins un poal que hi ha al seu costat, a terra, de la sala d'estar. Urmila Chaudhary, de qui ja no és propietari des de fa quatre anys, s'agenolla als seus peus damunt l'estora i li serveix una safata amb una tassa de te amb sucre.

Hauria d'odiar aquest home, maleir-lo, escridassar-lo. En comptes d'això, però, l'anomena "pare"; en comptes d'això, fa una reverència.

Urmilla Chaudhary, de vint anys, esclavitzada, segrestada quan era una xiqueta menuda, és una jove de cabells llargs i negres, amb un riure dolç. Duu *smileys* blaus als lòbuls de les orelles, i una faldilla de coloraines amb una

cinta roja al rivet —el vestit nacional tradicional de les dones *tharu*, que explica moltes coses sobre la història d'Urmila i d'aquest home; i sobre els milers de xiquetes que es venen cada any, així que són prou grans per a mirar per sobre de la taula, i prou menudes encara per a ser servidores.

El comprador duu una caçadora, pantalons de xandall i els cabells negres amb la clenxa feta. Ha vist Urmila a la televisió, n'ha contemplat atònit la foto als diaris i l'ha vista al costat del president del país. "Em pensava que ens hauries oblidat", diu. "No", respon Urmila.

La venda. Quan tenia cinc anys, explica, va arribar aquest home, un advocat d'una família prestigiosa, al seu poble, Manpur, prop del riu Rapti,

i va posar fi a la seua infància amb una oferta econòmica.

Era un dia del mes de gener. Havia començat el festival *maghi*, un dia fred d'hivern en què els *tharu* celebren l'any nou; i un dia en què els *tharu* també comercien amb les seues filles.

"Encara el veig venir cap a nosaltres", explica Urmila, un home de la ciutat, amb ulleres de sol i vestit; "jo no havia vist mai roba com aquella". Ella seia prop del foc que hi havia davant de la seua casa de fang i fem, que avui és una ruïna. Al sostre de palla hi creixien carabasses i els porcs eren tombats als seus clots. Seia allí amb la mare i el germà; la família vivia amb onze persones en una casa diminuta.

L'home es va adreçar cap a ella. "Sabia que era el meu torn", afirma Urmila. Les seues germanes i les seues cunyades, totes van haver de treballar com a *kamalari*, xiquetes esclaves. La seua germana li havia parlat sobre les pallisses que li clavava el propietari i les triadures que havia de menjar. "Vaig demanar a la mare que no m'enviara fora", afirma Urmila. Tanmateix, la seua mare va dir que no li pertocava a ella de prendre aquesta decisió.

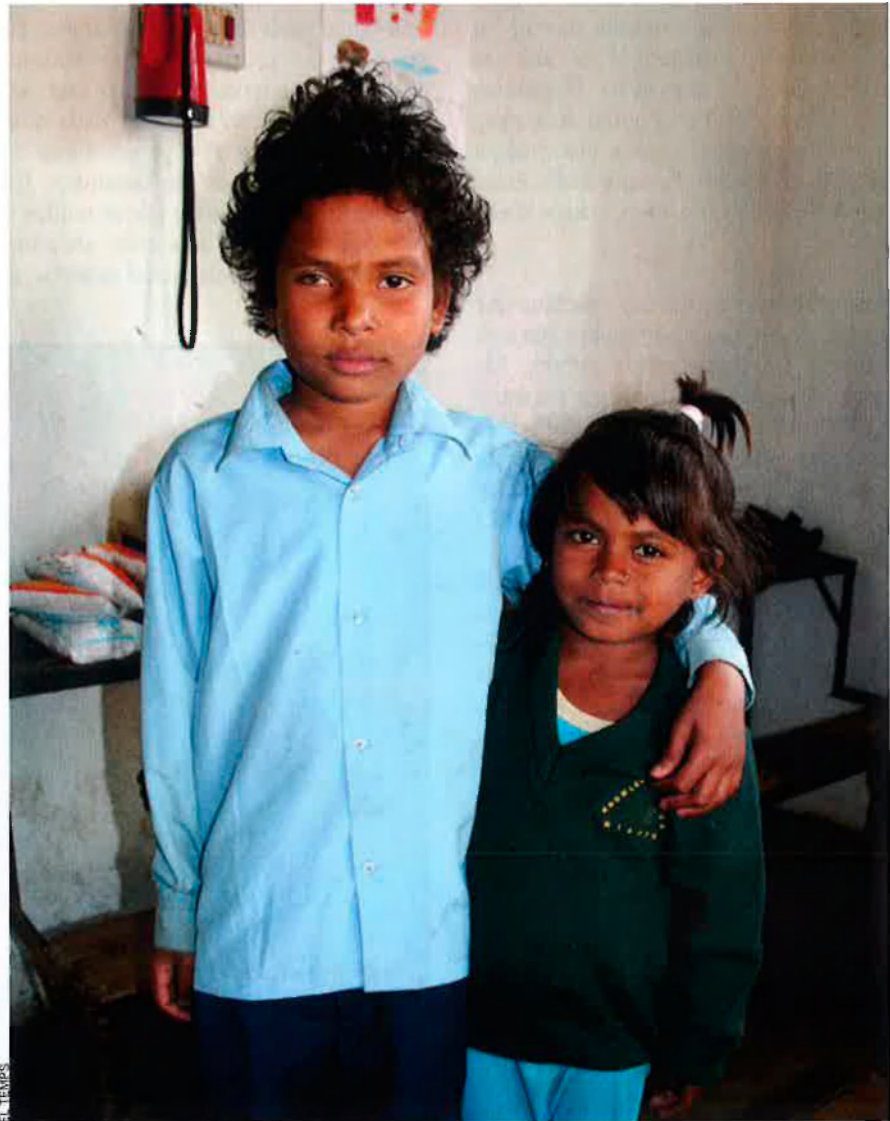
Efectivament, l'home va parlar amb el germà gran, que era el qui alimentava la família. Li va oferir diners per la seua germana menuda Urmila. 4.000 rupies, uns 50 euros. La família tenia deutes amb l'amo de les terres on treballava, no hi havia prou menjar, el xiquets duïen sabates fetes de beines de mongetes, lligades als peus amb una corda. 4.000 rupies. El germà d'Urmila va acceptar.

"Dona que treballa dur", aquest és el significat de la paraula *kamalari*. Però no són pas dones, les que són segrestades i obligades a treballar dones, sinó xiquetes que tenen entre cinc i quinze anys. Xiquetes de braços prims, que durant catorze o setze hores diàries es lliuren a la feina, completament a mercè dels propietaris, del seu humor i les seues pallisses. A més, una de cada deu xiquetes és víctima d'abusos sexuals.

Segons les estimacions de les organitzacions humanitàries, al Nepal hi ha 10.000 xiquetes que han de treballar com a *kamalari*. L'any 1956, l'ONU ja va qualificar d'esclavitud qualsevol forma de treball infantil i servitud per

Dangi, negrer, al poble prop de Lamahi: "Dec haver tingut cinquanta xiquetes al llarg de la meua vida."

Imatge de la casa d'ex-esclaves alliberades. La xiqueta de la dreta és Gita, de sis anys. Ella i les seues germanes van ser venudes per la mare.

Rami, alliberada, a Lamahl. Ex-esclaves a Dhangadhi. Les més menudes tenen quatre anys. Fan manifestacions, tracten amb els terratinents i amb els pares.

endeutament, i ho va prohibir. Malgrat que oficialment ja fa temps que el tràfic de persones es va abolir a tot el món, encara n'hi continua havent en una mesura considerable en uns setanta països. Al món hi ha 27 milions de víctimes de l'esclavitud moderna: viuen en servitud, com a víctimes de prostitució forçosa i com a serfs. Entre un 40% i 50% són nens, molts d'ells a Àsia.

Esclaus arreu. Els nens esclaus que serveixen en cases particulars són una tradició en molts països pobres. Els nens són pràctics. Tenen una personalitat flexible i un caràcter mal-leable com una escultura d'argila que encara gira al torn. Al Nepal hi ha les *kamalari*, a Haití hom els anomena *restavèk* i a Mauritània hi ha els *abtd*.

El principi és gairebé sempre el mateix: d'una banda, hi ha pares que no poden aplegar prou diners per a alimentar els fills; i, d'una altra banda, hi ha els membres adinerats de la societat, els terratinents i els homes de negocis. Tot sovint són mestres, advocats i polítics, que eduquen els xiquets com a ells els convé. Els recompensen amb afecte o menjar extra, i els castiguen retirant-los el menjar, amb cops i amb paraules, fins que ja no saben fer res més que servir. Aquest fou també el cas d'Urmila.

"Allà baix", explica ara mentre assenyala una porta a la planta baixa d'aquesta casa groga de la ciutat, "allà, a la cambra al costat de la cuina, vaig passar la primera nit". Els seu germà l'havia portada a la ciutat amb autobús.

La sorollosa Ghorahi, situada a la part sud-oest del Nepal, on hi ha cotxes i *rickshaws* arrossegats per bicicletes; una ciutat molt diferent de Manpur, el seu poble natal. Urmila va jeure damunt d'una estora a terra i va passar fred. Al seu costat hi havia una altra nena que també havia comprat el propietari de la casa. Volien celebrar un casament. El fill del terratinent havia trobat muller i hi havia molts familiars entre els convidats, entre els quals també es trobava

la filla que vivia a Kàtmandu. Aquell home havia comprat Urmila com un regal per a ella.

"És tan menuda i tan prima...", va dir la filla del negrer en veure Urmila. "Com ha de poder treballar bé?" A partir d'aquell moment, Urmila només podia anomenar la filla *maharani*, 'senyora', i els seus fills, príncep i princesa. Pocs dies després se la va emportar a Kàtmandu, a un pis on Urmila havia de treballar per a dotze persones. Tardà

Xiquetes esclaves, kamalari, del Nepal, alliberades.

quatre anys a tornar a veure els seus pares; onze, a tornar a ser lliure.

Aquest dia de principi de febrer, quinze anys després d'haver-la venuda, Urmila ha tornat a visitar l'home que li havia pres la infància. Ha vingut per a felicitar-lo per l'aniversari; però també a demanar-li el sou que li correspon després de més d'una dècada de feina feixuga. Vol que li done 20.000 rupies, 200 euros.

Tanmateix, les paraules que generalment li flueixen fàcilment, les paraules coratjoses per les quals es va fer famosa al seu país, que la van convertir en líder de les xiquetes esclaves, ara se li encallen a la gola. Té la mirada esbiaixada i la veu trencadissa. Sembla com si l'home haguera pres possessió d'ella una altra vegada. Com si n'hi haguera prou amb la seua mera presència per a xuclar-li el valor. Per què? Urmila s'arronsa d'espatlles. "Em fa por enutjar-lo", explica quan deixa la casa sense haver-li demanat els diners. "És una família influent", afirma. "Qui sap què passarà si els faig enfurismar."

Obediència arrelada. La repressió dels *tharu* té tradició al Nepal. Es

transmet de generació en generació, perquè pertanyen a una de les castes més baixes. Viuen a Terai, una regió fèrtil a prop de la frontera amb l'Índia. Abans la terra els pertanyia, però quan, els anys 50, la gent de les regions muntanyoses va començar a poblar la zona, van prendre la terra als *tharu* i els van convertir en serfs. Els *tharu* no s'hi van oposar, perquè tenen l'obediència massa arrelada.

El pare d'Urmila també va pertànyer tota la vida a un terratinent. Si hom li demana per què va donar la seua filla, respon que, llavors, la vida simplement era així.

El pare seu a terra davant de casa; al costat hi seu la mare d'Urmila, que confegeix plats per al dinar amb fulles que ha recollit al bosc. "Érem esclaus, esclaus incultes", explica el pare, un home amb la pell embrunida i unes ulleres de sol negres.

Al voltant, els nêts esvaloten i els ànecs passen pel davant a corre-cuita. Parla a poc a poc, amb veu esqueixada. "Haviem de conrear els camps en canvi d'uns quants sacs d'arròs cada any", diu: "Sembrar, llaurar i fer la collita." Mentrestant, els homes enviaven les

dones i les filles a la casa del terratinent i de més homes rics. Allí havien de cuinar, llavar i netejar. I també havien de fer més coses.

"Els terratinents ens feien xantatge", afirma. "Si no ens doneu les vostres filles no us donarem res de menjar." Els seus fills haurien patit fam, tres xiquetes i tres xiquets.

Gairebé no mira Urmila mentre ho conta. Quan ve al poble a visitar els pares, la beneeixen, com és costum, però quasi no hi ha abraçades ni somriures.

"De vegades m'enfada amb ells", diu Urmila. "Llavors els pregunte, per què m'ho vau fer, això?" Amb tot, ja sap què diran: "Què hauríem d'haver fet?" Tots els pares tenen la mateixa resposta.

Molts no han sentit parlar de la convenció sobre els drets dels infants de l'ONU, un conveni adoptat l'any 1989, segons el qual els infants tenen dret a l'educació, al temps lliure, a jugar, a descansar i a una llar segura.

Libertat per llei. L'any 2000 es va abolir la servitud al Nepal. Amb això, els *tharu* van passar a ser lliures,

Marxa d'ex-esclaves per a demanar l'alliberament de les kamalari, l'octubre del 2009.

ja no havien de treballar els camps dels terratinents, però d'aquesta manera també els faltaven els mitjans de subsistència. Sense camps, ja no hi havia arròs. D'aleshores ençà, les filles que venen a la festa *maghi* són sovint l'única font d'ingressos segura. Poden guanyar entre 4.000 i 5.000 rupies per xiqueta cada any, si tot va bé. Si no va bé, només es paga una vegada i la xiqueta simplement desapareix en una altra ciutat.

Aquelles xiquetes que tenen mala sort han de treballar en una família durant tant de temps que després gairebé ja no funcionen sense instruccions. Les que tenen bona sort arriben a indrets com l'alberg de Narti.

Allà hi viuen més de cent dones en un parell de cases senzilles, amb finestrons verds i blaus. A les parets s'escrestona l'emblanquinat i a les nits hi fa fred, però a dins hi ha lliteres blaves, ben arreglades, i a cadascuna d'aquestes lliteres hi pertany una xiqueta, per a qui aquest indret s'ha convertit en la seua llar. Urmila també hi ha viscut.

És de vesprada, un sol taronja clar cau sobre la plaça. Més de cent antigues xiquetes esclaves taral·legen i riuen. Duen uniformes escolars, *kurtas* i, algunes, les faldilles amb rivet roig que les identifica fàcilment com a xiquetes *tharu*. Es col·loquen en fileres de dues, caminen cap al pati de l'alberg i alcen el puny enlaire. "Prou treball infantil!", criden. "Cal suprimir el sistema *kamalari*!" Les més menudes tenen quatre anys.

L'alberg forma part del Projecte d'Abolició Kamalari per a la supressió del sistema d'esclavitud. Plan, una organització humanitària internacional, finança el projecte. Els treballadors socials de les organitzacions humanitàries locals alliberen xiquetes de la servitud amb l'ajut d'antigues esclaves. Aquelles xiquetes que no poden tornar a casa reben un llit a Narti.

Els ajudants els proporcionen una plaça a l'escola. Algunes altres poden començar una formació professional per a ser costureres o venedores, mentre unes altres obrin un restaurant menut.

També hi ha molts grups de xiquetes que organitzen accions d'alliberament als pobles *tharu* que formen part del projecte. Marxen pels carrers, fan manifestacions, reparteixen notes, escriuen cartes, tracten amb els terratinents i amb els pares. Si això no funciona, amenacen el terratinent amb la llei i, d'aquesta manera, l'obliguen a deixar anar la xiqueta. Urmila ja ha alliberat un parell de dotzenes de nenes amb aquest mètode. Ha estat escollida presidenta del grup de xiquetes del seu districte, Dang. Les ex-esclaves i els ajudants han alliberat 1.758 xiquetes des que va començar el projecte.

Ara marxen pel carrer. Els homes —damunt les bicicletes— i les dones que duen les cabres per la cuneta es queden parats, els conductors d'autobús toquen el clàxon, els nens van darrere. "Aneu amb compte amb els terratinents. Aquells que tinguen *kamalari* seran castigats", criden. Criden tot allò que no han pogut dir en tota la vida. Al davant de tot, a les primeres files, camina una xiqueta menuda, Rami, que gairebé no pot creure que tot això siga possible.

Es diu Didi i quan tenia cinc anys la seva família la va vendre.

La mirada innocent. Rami és nova a la casa de les xiquetes alliberades. Només fa dues setmanes que hi viu. Hom ho veu en la roba que duu, on encara queda brutícia de la vida anterior, i en els polls que salten en els seus cabells foscos. Hom ho veu en els seus ulls, que van d'ací cap allà sense parar, i la mirada, que no pot decidir-se entre l'alegria i la por.

Rami té nou anys i és d'un poble situat a prop de Lamahi, una ciutat menuda. Allà hi viu el seu pare, amb la muller i els tres fills que encara li queden, en una habitació fosca. Té una ovella lligada amb una corda, uns quants ànecs i uns quants sacs d'arròs i de llentilles. La filla gran treballa com a esclava a Kàtmandu. Per la feina d'ella rep aproximadament 30 euros a l'any. Per Rami encara no en rebia tants.

Seu a la pedra gelada davant l'alberg, una nena tímida d'ulls ametllats. Després de tres anys treballant a la casa d'un home vell, el 13 de gener va ser alliberada per un dels grups de xiques. Rami mira el cel i busca un

record. "No", diu, "ja no recorde com vaig arribar en aquella casa".

Tenia sis anys quan va començar a treballar per a aquest home. "Havia de fregar a terra, fregar les olles i rentar la roba", explica. "Em pegaven si no feia la feina bé."

Quasi mai no podia anar a casa, malgrat que el pare vivia només a uns centenars de metres de distància. Rami conta els dies llargs de feina, com trobava a faltar els seus germans i germanes, la por de fer res malament, la fam que passava de tant en tant. "De vegades el terrinent em deixava veure la televisió", explica. Aquells eren els millors dies.

Trobar el negrer de Rami no és difícil. Hom en reconeix la casa a l'entrada del poble pels maons –que són més estables que no els de les cabanes *tharu* de fang–, per la grandària i pels camps que s'estenen al darrere. "No havia de treballar gaire –afirma ell–, la tractava com si fora la meua néta."

L'home seu en un llit a la sala de visites de la casa. S'ha posat una manta al damunt i una bufanda al voltant del

front per a fer-se passar el fred. "De segur que he tingut cinquanta xiquetes al llarg de la meua vida", afirma. S'anomena Prem Bahadur Dangi, és un *bahun*, de la casta més alta. "Tinc set cases", diu cridant, perquè té 84 anys i és dur d'orella.

La seua família sempre ha tingut *tharu* com a serfs. "Com hauríem pogut dur-ho tot, si no?" Els camps, les cases? Afirma que això no vol dir que ell mateix no haja treballat, i ensenya la mà callosa.

Puja les escales estretes cap a la zona de la casa on viuen. Hi ha un parell de cambres, una cuina oberta, des de la qual pot controlar les seues terres, que encara són envoltades per la boirina del matí. "Ací", diu, assenyalant dos llits de fusta dins una habitació fosca, "deixàvem que dormiren ací". Tanmateix, no es refereix al llit, sinó al peu del llit, a terra. Als llits hi dormen ell i la seua muller.

Ara riu: "L'anomenàvem Lati", la muda, explica, perquè no parlava mai. "No, no en sé els noms reals." No sap el nom d'una xiqueta que va treballar tres anys per a ell.

DANG PLANI

Xiqueta esclava alliberada.

De sobte, fa dos anys, hi van arribar. Les xiquetes que volien alliberar Rami eren davant la porta. No era la primera vegada que venien. Li van explicar allò que ja sabia, que el treball infantil anava contra la llei, i que seria millor que Rami anara a l'escola.

“Per què hauria de tenir mala consciència?”, pregunta Dangi. “L’ajude si la deixes treballar per a mi”, fa un favor a tota la seua família. Com a acomiadament, a Rami, li va regalar 30 rupies, uns 3 cèntims.

Urmila és lliure des de fa quatre anys. Viu en una habitació a Lamahi, una ciutat menuda, a un parell de quilòmetres del seu poble. Cada dia es lleva cap a les cinc del matí, estudia, intenta aprendre paraules. Cap a les nou es posa l’uniforme escolar, la faldilla prisada grisa i es redreça la corbata. A vint anys és la més gran de la classe i, així i tot, va endarrerida en moltes matèries. “Em fa ràbia —explica— que sempre em van prometre que m’enviarien a l’escola i, a la fi, tothom em van mentir.”

A la vesprada, després de l’escola, camina a casa i es canvia de roba. Va amb autobús fins a Narti, a trobar-se amb les xiques de l’alberg. O va als pobles on visita els grups de xiques. Urmila estudia amb elles obres de teatre, planegen campanyes, manifestacions i accions d’alliberament. Porten la comptabilitat de les xiquetes que han desaparegut, escriuen els seus noms i intenten tornar a trobar-les. Fins i tot si fa temps que són en unes altres ciutats.

Política i cruel. Abans del seu alliberament, Urmila va haver de treballar per a una política a Kàtmandu, una dona rica i amb influències. Era la germana de l’home que l’havia comprada. Després de fer-la treballar els primers anys per a la seua filla, la va enviar a treballar per a aquesta dona. “Cruel Ma’am”, ‘senyora cruel’, així l’anomenava Urmila. Durant molts anys l’havia tinguda tancada a la seua vila a Kàtmandu. Ni una vegada no li va permetre d’eixir sola al carrer a comprar llet. Havia de cuinar, netejar i servir. “També li havia de fer massatges”, explica arrufant el nas, “cada dia, per davant i per darrere”; això li feia fàstic.

Finalment, quan va complir setze anys, la política la va deixar anar. Urmila havia començat a fer preguntes. Quan podré anar a casa? Quan podré veure la meua família? Ja havia arribat a l’edat núbil, quan tradicionalment es rescindeix el contracte *kamalagi*. A més, també havia sentit parlar del projecte i s’havia assabentat que hi havia gent que l’ajudaria.

Després d’onze anys va tornar a casa des de Kàtmandu i poc després seia, a setze anys, en una classe per primera vegada. Urmila va aprendre ràpidament “l’abecedari”, “a sumar, restar i multiplicar”, explica somrient. Era diferent de les altres xiques i els professors i els col·laboradors de les organitzacions humanitàries se’n van adonar de seguida. S’atrevia a parlar dels seus sentiments i del passat.

Ben prompte va ser elegida cap del grup de xiques. I quan 600 xiquetes amb faldilles *tharu* van viatjar a la capital, Kàtmandu, va poder parlar amb el president del Nepal en representació de totes. “No estava gaire nerviosa —afirma—, perquè havia de dir-li quelcom important.”

Imatge de l'alberg de Narti, al Nepal, que forma part del Projecte d'Abolició Kamalari per a la supressió del sistema d'esclavitud.

Poc després, el govern nepalès va declarar que volia destinar un presupost d'1,2 milions d'euros per a la formació i reintegració de les xiquetes alliberades. No ha estat fins fa poc que el Ministeri de la Dona, dels Infants i dels Afers Socials va aprovar un projecte de política de protecció dels infants que presta atenció a la pràctica del *kamalari*. Entretant, Dang, el districte d'Urmila, ha estat declarat zona lliure de *kamalari*. Gairebé a cada poble hi ha un cartell de l'organització humanitària que informa els habitants.

Tanmateix, en uns altres districtes encara es venen xiquetes. Tot i que tothom qui faça treballar xiquetes per a ell incorre en un delictes, les lleis són indiferents, no detenen gairebé ningú i gairebé ningú ha de pagar sancions.

La causa d'això també és que el país, després de molts anys de guerra civil, ara és a les mans d'un govern quasi incapaç d'actuar. El Nepal encara es troba en procés de transició de monarquia a república. La força política més important són els maoistes, que volen integrar els seus ex-combatents en

l'exèrcit i en la policia. Les eleccions fracassen una vegada i una altra, els candidats electes dimiteixen. Al febrer, després de setze intents, va ser elegit un nou primer ministre, un home del Partit Unificat Marxista Leninista.

Fa poques setmanes Urmila va viatjar per primera vegada a Kailali per a convocar una gran manifestació; malgrat que està enmig del període d'exàmens finals del vuitè curs. A més, juntament amb una autora alemanya, ha escrit un llibre, *Xiqueta esclava*. Ella explica que és la seua història i, alhora, és la història de milers de xiquetes.

A l'estació d'autobusos de Lamahi hi ha dues xiques de l'organització humanitària enmig del soroll i les emanacions dels autobusos interurbans que hi entren. Les cuines al carrer fumegen, els comerciants venen. Les xiques pugen els graons de l'autobús, comproven els seients, busquen amb la mirada homes que vagin acompanyats per xiquetes de poble.

Al cap d'unes quantes d'hores troben algú, per segona vegada en un dia. Hi ha un home que seu al costat

d'una xiqueta intimidada, de menys de metre i mig d'alçada, que amaga la cara redona en una bufanda gran de color verd.

Se n'adonen de seguida, per la roba de l'home i la pell clara, que és d'una altra regió. Criden els seus companys, que els condueixen tots dos a l'oficina. Pregunten a l'home què es proposa de fer amb la xiqueta, on la vol dur. Ell balanceja les cames, nerviós, i manté els braços creuats davant del pit. Assegura que estan promesos. A continuació, els ajudants li prenen el mòbil i telefonen als seus familiars, que no saben res de cap promesa.

L'home es decideix per una altra explicació. De sobte afirma que és la seua cunyada. La jove, Rita, de quinze anys, ha guardat silenci tota l'estona, abraçada a la bossa de mà, amagant la cara. Ara, per primera vegada, Rita aparta la bufanda de la cara, el mira durant un moment i diu: "No l'he vist mai, aquest home."

Dialika Krahe

Traducció de Blanca Juan